

คำถาม – คำตอบ (FAQ)

เรื่อง การทำแบบประเมินความเสี่ยงเพื่อความเหมาะสมในการเลือกนโยบายการลงทุนของสมาชิกกองทุน สำรองเลี้ยงชีพ

คำถาม	คำตอบ
1 หากนายจ้างอยู่ในกองทุนหลายนายจ้างและหลายนโยบายการลงทุน (master pooled fund) แต่กำหนดนโยบายการลงทุนแบบเดียวให้แก่สมาชิก (single policy) บลจ. ต้องให้สมาชิกทำแบบประเมินหรือไม่	ไม่ต้อง เพราะสมาชิกไม่ได้เลือกนโยบายการลงทุนเอง แต่หากนโยบายนั้นเป็นนโยบายที่มีความเสี่ยงสูง บลจ. ต้องมีกระบวนการที่ทำให้สมาชิกรับทราบและเข้าใจความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการลงทุนก่อนเป็นสมาชิกหรือก่อนที่กองทุนจะเปลี่ยนเป็นนโยบายการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูง
2 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 ที่กำหนดให้ บลจ. ต้องจัดให้สมาชิกใหม่ทำแบบประเมินกรณีที่เคยเป็นสมาชิกกองทุนอยู่แล้ว แต่ลาออกหรือโอนย้ายไปอยู่กองทุนใหม่ ต้องทำแบบประเมินหรือไม่	หากสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนใหม่ บลจ. ต้องจัดให้สมาชิกทำแบบประเมิน ยกเว้น บลจ. มีผลการประเมินที่เป็นปัจจุบันของสมาชิกรายนั้นแล้ว
3 การดูว่าสมาชิกรายใดเลือกนโยบายการลงทุนที่มีความเสี่ยงสูง หมายถึง ดูนโยบายที่เลือกหรือคู่มือของสมาชิก	ดูจากนโยบายที่สมาชิกเลือกว่าลงทุนในทรัพย์สินที่มีความเสี่ยงสูงเกิน 50 % หรือไม่
4 ทรัพย์สินที่มีความเสี่ยงสูงหมายถึงอะไร	หมายถึง (1) ตราสารทุน (2) ตราสารหนี้ และมีลักษณะเข้าข้อใดข้อหนึ่งดังนี้ - มีความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน - มีการกำหนดชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ยที่ไม่แน่นอน หรือมีข้อกำหนดชำระคืนเงินต้นบางส่วนหรือไม่คืนเงินต้น เช่น หุ้นกู้อนุพันธ์ (ยกเว้นพันธบัตรรัฐบาลประเภทอัตราดอกเบี้ยแปรผันตามการเปลี่ยนแปลงของเงินเฟ้อ ใน ปิงบประมาณ พ.ศ. 2554) - มีเงื่อนไขที่จะกระทบทสิทธิผู้ถือตราสารในการได้รับคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย ได้แก่ ค้อยสิทธิ แปลงสภาพ (3) ทรัพย์สินทางเลือก ได้แก่ กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ REITs กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน กองทุนรวมทองคำ ตราสารที่มีลักษณะของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าแฝง

คำถาม	คำตอบ
	ที่ไม่คุ้มครองเงินต้น ตราสารทุนที่ไม่ได้จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ตราสารหนี้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถือ ต่ำกว่าอันดับที่สามารถลงทุนได้หรือไม่ได้รับการจัดอันดับ ความน่าเชื่อถือ
5 กรณีที่ บลจ. ลงทุนในตราสารหนี้มี ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน หากป้องกัน ความเสี่ยงแล้ว ยังถือว่าตราสารดังกล่าวมี ความเสี่ยงสูงอยู่หรือไม่	หากได้ป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนทั้งจำนวน คือ 100% ของเงินลงทุน (fully hedge) จะไม่ถือว่า ตราสารดังกล่าวมีความเสี่ยงสูง
6 หากสมาชิกจัดสัดส่วนการลงทุนเอง (DIY) โดยเลือกลงทุนใน sub fund ตราสารทุน 30 % ของพอร์ตของสมาชิก ส่วนอีก 70 % เลือกลงทุนใน sub fund ตราสารหนี้ ต้องทำ แบบประเมินหรือไม่	บลจ. ต้องจัดให้สมาชิกทำแบบประเมิน เพราะสมาชิก เลือกลงทุนในนโยบายตราสารทุนซึ่งเป็นนโยบายที่มี ความเสี่ยงสูง
7 ในช่วงที่ให้สมาชิกเปลี่ยนนโยบายการลงทุน หากสมาชิกไม่ได้เปลี่ยนนโยบายการลงทุน โดยยังคงแบบเดิม แต่เป็นนโยบายที่มี ความเสี่ยงสูง ต้องทำแบบประเมินหรือไม่	บลจ. ต้องจัดให้สมาชิกกลุ่มนี้ทำแบบประเมินด้วย ถือว่า เป็นนโยบายที่สมาชิกเลือก เพื่อจะได้ให้สมาชิกทบทวน ว่านโยบายเดิมเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของตนเอง หรือไม่
8 กรณีบลจ. เสนอแผนการลงทุนที่มีการลงทุน ทั้งในหุ้นและตราสารหนี้ บลจ.ต้องให้ สมาชิกทำแบบประเมินความเสี่ยงหรือไม่	ให้พิจารณาแผนการลงทุนที่สมาชิกเลือกเป็นหลัก หากแผนนั้นมีสัดส่วนการลงทุนในทรัพย์สินที่มี ความเสี่ยงสูงเกิน 50% ของแผน ก็ให้สมาชิกทำแบบ ประเมิน (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 ให้สมาชิกที่มีสิทธิเลือกทำ แบบประเมินทุกคนไม่ว่าจะเลือกแผนการลงทุนแบบใด)
9 หากสมาชิกไม่ทำแบบประเมิน จะเลือก นโยบายที่มีความเสี่ยงสูงได้หรือไม่	บลจ. จะต้องนำเงินไปลงทุนหรือหาผลประโยชน์ ตามนโยบายการลงทุนที่สมาชิกได้แสดงเจตนาเลือก ไม่ว่าทำแบบประเมินหรือไม่ หากสมาชิกไม่ทำแบบ ประเมินก่อนเลือกนโยบาย บลจ.ต้องเตือนให้สมาชิก ทราบว่าสมาชิกอาจเลือกนโยบายที่ไม่เหมาะสมกับ ระดับความเสี่ยงที่ตนเองรับได้
10 หากสมาชิกเลือกนโยบายหรือจัดสัดส่วน การลงทุนไม่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยง ที่ได้จากผลการประเมินและคำแนะนำ บลจ. ต้องดำเนินการอย่างไร	บลจ. ต้องดำเนินการให้สมาชิกลงนามรับทราบคำเตือน เกี่ยวกับความเสี่ยงของการเลือกนโยบาย ที่ไม่เหมาะสม และยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในใบแจ้ง ความประสงค์เลือกนโยบายหรือแผนการลงทุน

คำถาม	คำตอบ
11 กรณี บลจ. จัดให้สมาชิกทำแบบประเมินรายคนแล้วตั้งแต่ปี 2556 จะขอทบทวนรอบใหม่ในปี 2558 พร้อมกับกลุ่มที่ทำแบบประเมินในปี 2557 ได้หรือไม่	ได้ หากแบบประเมินดังกล่าวมีรูปแบบในลักษณะเดียวกับแบบประเมินที่สมาคมบริษัทจัดการลงทุนกำหนด
12 การทำแบบประเมินมีแบบมาตรฐานหรือไม่	มีแบบมาตรฐานกลาง ซึ่งกำหนดโดยสมาคมบริษัทจัดการลงทุน ทั้งนี้ บลจ. แต่ละแห่งอาจกำหนดคำถามเพิ่มขึ้นได้ และอาจมีคำแนะนำที่ต่างกันเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายหรือแผนการลงทุนของแต่ละกองทุน